

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 27.12.1962, sp. zn. 2 Tz 11/62, ECLI:CZ:NS:1962:2.TZ.11.1962.1

Číslo: 24/1963

Právní věta: V případě havárie motorového vozidla zaviněné opilým řidičem, při němž dojde k ublížení na zdraví další osobě, jde vždy o souběh trestného činu opilství podle § 201 tr. zák. s trestným činem ublížení na zdraví podle § 223 nebo 224 odst. 1, 2 event. 3 tr. zák. Při ukládání trestu takovému pachateli musí mít soud na zřeteli, že podnapilí řidiči znamenají největší ohrožení bezpečnosti silničního provozu, a že k podnapilosti řidičů při řízení motorových vozidel dochází přes neustálé upozorňování a přes veškerou výchovnou činnost. Zákonem požadovaný účel je především chránit společnost před takovými pachateli trestných činů, zabránit odsouzenému v páchání trestné činnosti a působit výchovně i na ostatní členy společnosti.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 27.12.1962

Spisová značka: 2 Tz 11/62

Číslo rozhodnutí: 24

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Adhezní řízení, Alkohol, Doprava, Opilství, Souběh, Ublížení na zdraví, Ukládání trestu, Zákaz činnosti

Předpisy: 140/1961 Sb. § 31

§ 198

§ 201

§ 223

§ 224 141/1961 Sb. § 4

§ 272

§ 367

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem okresního soudu v Prachaticích byl obžalovaný uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 223 odst. 2 tr. zák., který spáchal tím, že dne 15. 6. 1962 po požití čtyř desetistupňových piv nezvládl jím řízený vlastní motocykl zn. Jawa ČZ 175 a s tímto motocyklem upadl, při čemž jeho spolujezdec P. utrpěl otřes mozku, mnohočetné odřeniny na obličeji, na obou rukou a na předloktí a krevní výron pravého oka. Za to byl obžalovaný odsouzen k trestu zákazu řízení jakýchkoliv motorových vozidel na dobu jednoho a půl roku.

Nejvyšší soud ke stížnosti předsedy Nejvyššího soudu tento rozsudek jako nezákonný zrušil a

okresnímu soudu v Prachaticích přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Proti uvedenému rozsudku podal předseda Nejvyššího soudu ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona, v níž dovozuje, že okresní soud svým rozhodnutím porušil zákon ve více směrech.

Nejvyšší soud přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon porušen byl.

Okresní soud zjistil správně skutkový stav věci, který spočívá v tom, že obžalovaný kritického dne asi ve 20 hodin spolu s tandemistou P. nasedl na svůj motocykl a řídil jej, ačkoliv bezprostředně před tím v restauraci vypil nejméně čtyři desetistupňová piva, zatímco tandemista kromě čtyř piv vypil ještě dvě odlévky likéru. Obžalovaný v důsledku požití alkoholu nezvládl řízení motocyklu, takže na zcela volné silnici došlo k pádu, při kterém tandemista P. utrpěl výše popsaná lehčí zranění, pro která byl po tři týdny neschopen práce. Že ovlivnění obžalovaného požitím alkoholu bylo značné, o tom svědčí to, že ještě hodinu po nehodě bylo v jeho krvi zjištěno 1,76 promile alkoholu.

Za tohoto stavu věci okresní soud právem dospěl k závěru, že obžalovaný jako řidič motorového vozidla porušil důležitou povinnost, uloženou mu podle zákona (jde o povinnost uvedenou v § 4 odst. 2 vyhl. č. 141/1960 Sb., avšak pochybil, když obžalovaného uznal vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 223 odst. 2 a nikoliv též podle § 223 odst. 1 tr. zák. vzhledem k tomu, že právě odstavec 1 tohoto zákonného ustanovení obsahuje označení základních znaků uvedeného trestného činu, zatím co v odst. 2 je uvedená okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby. Okresní soud však pochybil i tím, když obžalovaného neuznal zároveň vinným i trestným činem opilství podle § 201 tr. zák. Zažalovaným jednáním totiž obžalovaný ohrozil dva různé, zákonem chráněné zájmy. Tím, že v podnapilém stavu řídil motocykl, vykonával činnost, jíž by mohl ohrožovat život a zdraví nejen tandemisty P., ale vůbec všech uživatelů silnice, po které jel, a tedy život a zdraví lidí individuálně neurčených, kdežto zaviněním nehody samotné zavinil zranění svého spolujezdce. Trestný čin opilství podle § 201 tr. zák. není proto obsažen v trestném činu ublížení na zdraví podle § 223 odst. 1, 2 tr. zák. spáchaném porušením důležité povinnosti, uložené podle zákona. Okresní soud proto svým rozsudkem porušil zákon v ustanovení § 201 tr. zák.

Okresní soud v Prachaticích porušil dále zákon v ustanovení § 198 odst. 2 tr. ř., když poškozené P. a OÚNZ v Prachaticích nevyrozuměl o konání hlavního líčení, a tím jim neumožnil uplatnit nároky na náhradu škody.

Okresní soud posléze porušil zákon svým výrokem o trestu. Okresní soud při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlížel příliš jednostranně jen k těm okolnostem, které svědčí ve prospěch obžalovaného, ale neuvážil při tom, že právě podnapilí řidiči znamenají největší ohrožení bezpečnosti silničního provozu a že k podnapilosti řidičů při řízení vozidel dochází přes neustálé upozorňování a přes veškerou výchovnou činnost. Uložený trest proto neodpovídá stupni nebezpečnosti trestného činu pro společnost, pročež nemůže splnit ani zákonem požadovaný účel, tj. chránit společnost před pachateli trestných činů, zabránit odsouzenému v páčání trestné činnosti a působit výchovně i na ostatní členy společnosti. Okresní soud proto svým výrokem o trestu porušil zákon v ustanovení § 31 odst. 1 a § 23 odst. 1 tr. zák.

Bylo proto nutno napadený rozsudek zrušit a věc vrátit okresnímu soudu v Prachaticích k novému projednání a rozhodnutí. Povinností okresního soudu při novém projednání věci bude, aby odstranil všechna uvedená pochybení a aby při výměře trestu postupoval podle naznačených hledisek.